

Utvalgskriterier - Nasjonalt folkepanel om bærekraftig forbruk av varer

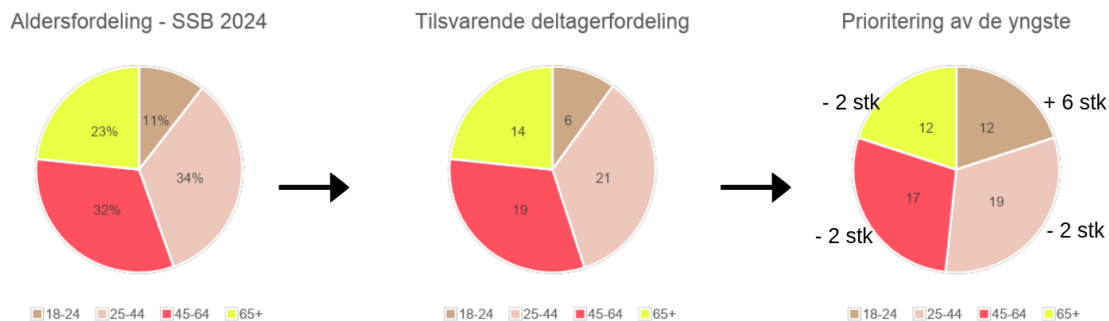
Når deltakerne til folkepanelet skal velges ut, er det viktig at vi sikrer representativitet. Et av OECDs grunnprinsipper er at deltakerne i folkepanelet skal gjenspeile befolkningen [1].

Deltakerne skal speile Norges befolkning når det gjelder:

- Alder
- Kjønn
- utdanningsnivå
- Bosted
- Holdninger til bærekraftig forbruk

Alder

Aldersfordelingen i folkepanelet skal i utgangspunktet gjenspeile aldersfordelingen i Norge blant innbyggere over 18 år. Det er imidlertid valgt å gi den yngste gruppen, personer mellom 18 og 24 år, relativt sett flere deltakere. Dette er gjort fordi denne aldersgruppen lettere også kan representere aldersgruppen under 18 år, og fordi det er den aldersgruppen som skal leve lengst med konsekvensene av beslutninger om bærekraftig forbruk. Når det er flere unge i panelet, vil det også gi dem større trygghet til å delta aktivt i diskusjonene.

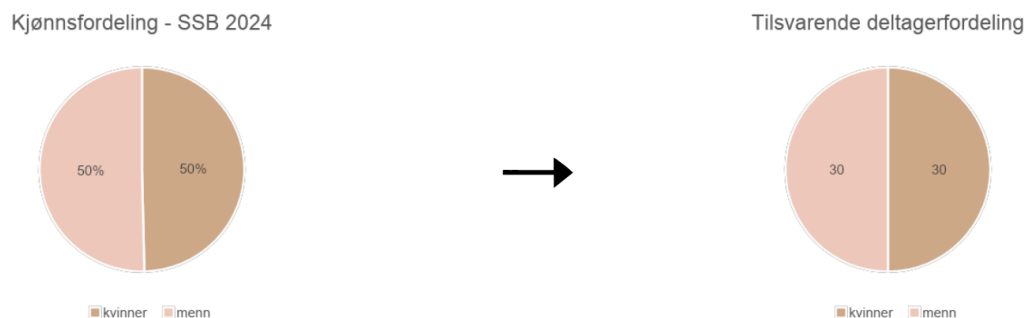

Figur 1: Illustrasjon av ønsket aldersfordeling blant deltakerne i folkepanelet

Kjønn

Kjønnsfordelingen i folkepanelet skal gjenspeile kjønnsfordelingen i Norge. Den tilgjengelige statistikken inneholder kategoriene "kvinne" og "mann". Når man melder seg på, vil man kunne svare "kvinne", "mann", "annet" eller "ønsker ikke å svare". De som svarer "annet" eller "ønsker

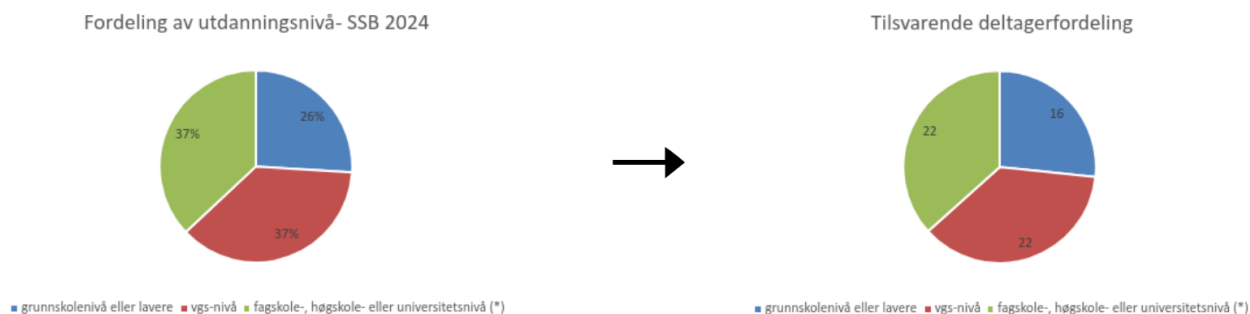
ikke å svare”, vil ha like stor sannsynlighet for å bli trukket ut som de som svarer “mann” eller “kvinne”.

Figur 2: Illustrasjon av ønsket kjønnfordeling blant deltakerne i folkepanelet

Utdanningsnivå

Folkepanelet skal gjenspeile utdanningsnivået blant innbyggerne i Norge. Oppdatert statistikk på dette legges til grunn for utvelgelsen.

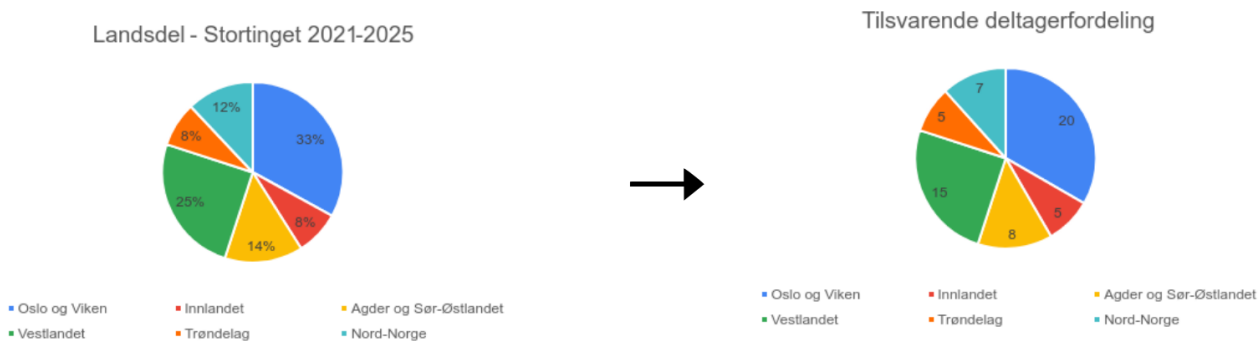

(*) Fagskole er definert som “utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som universitets- og høyskoleutdanning.”

Figur 3: Illustrasjon av ønsket fordeling av utdanningsnivå blant deltakerne i folkepanelet

Bosted

Folkepanelet skal gjenspeile bostedsfordelingen på landsdelsnivå i Norge. Del legges til grunn samme prosentvise landsdelsfordeling som ved Stortingsvalg. Det bidrar til flere deltakere fra de lavest befolkede landsdelene, i tråd med den parlamentariske tradisjonen.

Figur 4: Illustrasjon av ønsket bostedsfordeling blant deltakerne i folkepanelet

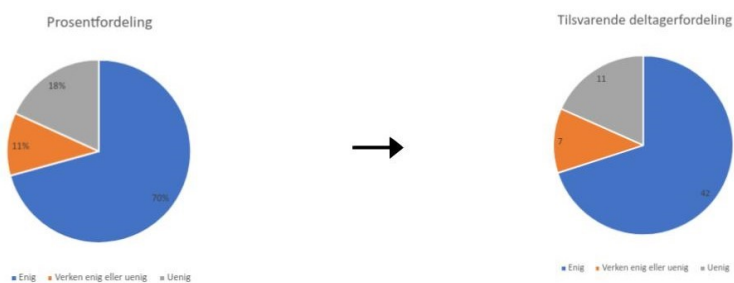
Holdninger til bærekraftig forbruk

Befolkningen i Norge har ulike holdninger til spørsmålet om bærekraftig forbruk. Det er ønskelig at sammensetningen av folkepanelet også gjenspeiler disse ulike holdningene.

Tidligere i år gjennomførte Norsk Medborgerpanel en undersøkelse [2], hvor i overkant av 10.000 norske borgere besvarte følgende spørsmål:

I hvor stor grad er du enig eller uenig i utsagnet: Innbyggere i rike land som Norge bør redusere forbruket sitt som en del av løsningen på klimautfordringen.

Dette er et spørsmål som treffer godt på den tematikken panelet skal arbeide med. I påmeldingen til folkepanelet vil de som inviteres bli stilt det samme spørsmålet. Fordelingen i folkepanelet skal i størst mulig grad gjenspeile svarfordelingen i Norsk Medboerpanels undersøkelse, fordelt på svaralternativene enig, verken enig eller uenig, og uenig.

Figur 5: Illustrasjon av ønsket fordeling på holdningsspørsmålet om bærekraftig forbruk blant deltakerne i folkepanelet

Prioritert rekkefølge av utvalgskriteriene

Målet er at alle utvalgskriteriene blir hensyntatt fullt ut når deltakerne skal trekkes ut blant de som har meldt seg på. I praksis kan man likevel havne i en situasjon hvor man ikke klarer å sikre representativitet på samtlige kriterier. I slike tilfeller vil kriteriene bli fulgt etter følgende prioriteringsliste:

1. Kjønn
2. Alder
3. Bosted
4. Utdanningsnivå
5. Holdninger til bærekraftig forbruk

Frafall

Det er sannsynlig at noen av de som trekkes ut til å delta, faller fra enten før start eller underveis. Med frafall menes at utvalgte deltakere til folkepanelet som har bekreftet sin deltakelse, trekker seg så sent at det ikke er hensiktsmessig å invitere inn reserver for disse. Det er vanskelig å anslå hvor stort frafallet vil være fordi det ikke foreligger bred empiri på dette.

Vi tar høyde for frafallet ved å trekke ut 10% flere enn opprinnelig planlagt størrelse på folkepanelet, dvs 66 personer i stedet for 60. Alle 66 vil bli invitert til samlingene. Utvelgelsen av de 6 ekstra gjøres ved å lage 6 nye tilfeldige profiler som de trekkes ut fra. Representativiteten vil med dette opprettholdes for disse 66.

Kilder

[1] <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issue-focus/innovative-citizen-participation/good-practice-principles-for-deliberative-processes-for-public-decision-making.pdf>

[2] <https://org.uib.no/medborgernotat/kodeb%C3%B8ker/Kodebok%20-%20NMP%20runde%2029%20-%20no.html>